

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinatate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45;

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE.

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

In jurul pactului.

Sibiu, 30 Octomvrie n.

Ieri, Marți, s'a început în dieta ungară discuția asupra indemnării, cerută din partea guvernului pentru patru luni dela începutul anului viitor. Este adevărat cu totul imposibil, ca budgetul anului ce vine să fie pertractat și votat în cursul anului acestuia, și de aceea guvernul are trebuință de indemnare, pentru ca să nu intre țara iarăși în stare de *ex-lex*. După votarea legii de indemnare dieta se va apuca apoi de legile referitoare la pactul cu Austria, cari au să fie votate *negreșit* până la finea anului acestuia.

Din parte maghiară nu li-se va face nici o combatere mai aspră, după ce explicările date în mai multe rânduri din partea ministrilor i-a convins pe toți, că *altcum nu s'a putut* în situația dată. Cei puțini câți au eșit din partidul kossuthist, pe motivul, că nu se unește cu convingerea lor votarea unui pact atât de rău, vre-o șase la număr, își vor schimba până atunci probabil convingerea, ori vor absenta din dietă, sau vor tăcea. Rămâne deci, ca combătute să fie proiectele de lege ale pactului numai din partea Croaților și din partea deputaților naționaliști. După cum se svonește însă, nici acestia nu se vor folosi de arma obstrucției, ci vor duce numai luptă principiară parlamentară în contra lor, fără a le impede votarea. Astfel deci, la noi, proiectele de lege ale pactului negreșit că vor fi votate până la finea anului, mai ales, că discuție va fi numai în general asupra lor, iar pe articole cu greu, după ce din textul lor nu e permis să se schimbe nici măcar un singur cuvânt. Ori se primesc toate, așa cum sunt compuse,

ori se resping toate, în întregime.

Este apoi speranță, că în ceea-laltă parte a monarhiei încă să fie votate legile pactului până la finea anului curent. Reichsrathul austriac s'a și apucat de desbaterea lor. Li-s'a făcut deja prima cetire, și fiecare partid reprezentat în reichsrath și-a spus părerea, prin reprezentantul său, asupra lor.

Interesant e, că aproape fiecare dintre oratorii cari au vorbit în chestia pactului, a atins și soarta popoarelor nemaghiare din patria noastră. Începutul l-a făcut primarul Vienei, conducătorul celui mai mare partid politic din reichsrathul austriac, Dr. Carol Lueger. Le-a spus iarăși multe adevăruri stăpânitorilor noștri, asigurându-i, că cei din Austria nu vor permite niciodată, ca Regele apostolic al Ungariei, ajuns Rege din grația lui Dumnezeu să devină Rege în viitor din grația lui Kossuth! Și le-a spus, că o desfacere de către Ungaria cei din Austria nu o înțeleg astfel, ca să-și închidă singuri porțile spre Orient. De Ungaria nu vrea să se desfacă nime, ci numai de elica judeo-maghiară din Ungaria!

Aspru la vorbă a fost apoi conducătorul socialiștilor, Dr. Ellenbogen, care a luat cuvântul după Dr. Lueger. A spus, că social-democrații din reichsrathul austriac nu aprobă nici o politică, care ar voi să strice Ungariei, fără a putea ajuta Austriei. Dorește să fie fericiți și Maghiarii. Dar urâse din inimă *clasa stăpânitoare maghiară*, care vorbește în numele poporului, fără a reprezenta poporul. Amintește de atacurile lui Björnson îndreptate contra contelui Apponyi și constată, că acesta e semnul, că *întreaga lume civilizată, începe să le înlocăască spatele domnilor de dincolo*. (Aprobări vii).

A vorbit apoi Cehul Zahradni,

care asemenea a luat în apărare naționalitățile nemaghiare și și-a exprimat dorința, ca *Ungurii să încete de a mai asupri naționalitățile nemaghiare*.

Deputatul Dr. Sommer a trimis în numele Germanilor din Austria sincere simpatii Nemților din Ungaria, condamnând și el în termeni aspri *nisuițele de maghiarizare ale Ungurilor*.

Deputatul Schramek a luat în apărare pe Slovaci din Ungaria, protestând în contra politicii ungurești, care e curat scandal în lumea de astăzi.

Și toate aceste vorbiri, aspre și necruțătoare, au fost rostite într-o singură ședință a reichsrathului austriac, în cea de Vineri, fără ca prezidentul, ori careva dintre membrii guvernului austriac să-și fi ridicat cuvântul pentru a răstăgădini. Semnul, că toți au fost convinși, că deși vorbele sunt aspre, ele sunt *adevărate*. Și ce ne cade greu este, că văzând direcția greșită pe care a luat-o politica maghiară față de noi, naționalitățile nemaghiare din patria aceasta, mai ales în vremea când ne gândim, că naționalitățile nemaghiare nu doresc și nu cer alta, decât numai să trăiască și să se desvolte în deplină libertate, în limba și legea lor. Interesele statului, dar și interesele particulare ale Ungurilor, ar pretinde în mod imperios, ca lucrurile să nu stee cum stau. Dar este urechie care să ne audă și minte care să ne înțeleagă?!

Adresa Cehilor către Björnson.

Ziarul „*Courrier Europeen*” publică în numărul din urmă adresa pe care mai mulți literați din Praga au trimis-o marelui poet norvegian Björnsterne Björnson, apărătorul naționalităților nemaghiare din Ungaria. E de cuprinsul următor:

„Iubite Măestre:

Fiu al unei națiuni libere, amic al libertății, veniți a denunța fără milă întregii Europe abuzurile politicii naționaliste maghiare față cu Slovaci din Ungaria, față cu acești Slovaci, cari ni sunt noți, Cehilor, frați de sânge. Ori ce nedreptate fi atinge, atinge propriul nostru popor. Cuvintele voastre severe însă juste adreptat atențiunea întregii Europe, consacrate prin renumele vostru universal, prin celebritatea numelui vostru, prin mărimea și curătenia operei voastre. Cuvintele voastre au isbit auzul tuturor, amici și inimici.

Reprezentanții lumii literare, a lumii științifice, ai politicii cehice în general, vin iubite măestre, a vă mulțami cordial. Dorim ca ecoul vesel al prezentei manifestări să răsună în toată Europa cu aceeași putere și cu aceeași certitudine ca cuvintele voastre. Dorim ca toată lumea cultă de astăzi să simță, că e posibil de a strânge frățeste mâna, care luptă pentru libertatea omului și a popoarelor cu toate abuzurile sâpate de diferențele de limbă și de politică. Dorim ca toți inimicii progresului și ai libertății să recunoască, că pe deasupra forțelor lor planează marea idee a tuturor acelora cari pretind pentru toți oamenii aceleași drepturi și pentru toate națiunile autonomie deplină.

E imposibil de a zice că există liberalism acolo, unde nu e permis unei alte națiuni de a se desvolta din punctul de vedere al culturii intelectuale, al limbei și al economiei, este imposibil de a propovedui pacea universală acolo unde se suferă, acolo unde se susține aservirea raselor slabe și supuse celor mai tari.

Nu e popor, chiar fiind azi subjugat, care să n'aibă dreptul de a se bucura deplin de libertatea intelectuală. Nu există în politică greșală mai gravă decât aceea de a împede un popor slab de a se desvolta, fie prin asuprirea școalelor și a limbei, fie prin despozierea lui de drepturi civile, fie — și aceasta este lucrul cel mai rușinos — printr-o brutală desnaționalizare.

FOIȘOARĂ.

Nepotul răsfățat.

Farsă, în 5 acte, de A. Kotzebue.

După o traducere a lui Ioan St. Șuluțu, prelucrată de T. V. Păcățian.

(Urmare)

Costică: Să pertractăm. Eu îți dau în schimb ziarul meu.

Dora: Ce să fac cu el?

Costică: Te asigur, că e tocmai așa de interesant ca al dumnitale.

Dora: Bine! Fie!

Costică: Poftim ziarul meu! (Îl scoate din buzunar).

Dora: (Frunzărește prin el.) Să vedem ce conține?

Costică: (Frunzărind prin ziarul Dorei.) Hm, Hm! Dela domnul Aurel.

Dora: (Făcând același lucru.) Hm, Hm! Dela domnișoara Amalia! Cum vezi, domnule Costică, noi suntem anume creați unul pentru altul.

Costică: Două inimi ca ale noastre nu pot fi despărțite.

Dora: Eu îți promit credință desăvârșită pe șase luni!

Costică: Îți mulțamesc. Mare eroism, într'adevăr. Eu însă te iubesc cu pasiune, și odată era gata să fac nebunia să te și pețesc.

Dora: Chiar nebunie!

Costică: A eșit însă rațiunea învingătoare. Am ajuns la convingerea, că e mai interesant amorul nostru, dacă te vei mărita după nătarăul acela de Iancu, după ursul tinăr,

crescut în pădure, care are o avere de jumătate milion, pe când prostia lui face altă jumătate de milion.

Dora: Așa gândesc și eu, că va fi bine. Familia noastră e săracă. Mama lui Iancu, mătușa mea, s'a măritat după un om bogat, care a avut bunătatea a-mi lăsa mie a treia parte din avere. Adevărat, că în schimb trebuie să mă mărit după prostul acesta, dar asta nu mă supără deloc. Dumeata vei fi necontent lângă mine și mă vei consolă. Voiu avea casă deschisă și elegantă, voiu face lux...

Costică: Eu voiu aranjă festivitățile familiare. Mă pricep la de astea!

Dora: Bărbatul meu va scrie biletele de invitare.

Costică: Eu te voiu însoți când faci primblări pe promenadă!

Dora: Ce viață! Dar mă tem, că facem socoteala fără crășmar. Vărul meu e cam orb în privința grațiilor mele. Paremi-se că se teme de dumeata.

Costică: Nu-l țin capabil de așa ceva.

Dora: Ar fi bine totuș, ca până după cununie să te porți mai cu rezerve față de mine.

Costică: Cu greu se va putea, pentru că nu mă lasă ochii aceștia scânteetori!

Dora: Știi ce? Pune-te și fă curte verișoarei Mărioara.

Costică: Mă puni la grea cercare.

Dora: Vreau! Îți poruncesc s'o faci!

Costică: Și care-mi va fi răsplata?

Dora: Un viitor mai fericit de cum ți-l poți închipui.

Costică: Eu însă sunt adorator al prezentului și al avansurilor. Cer deci avans o sărutare.

Dora: A eșit din modă. Sărutare nu se mai dă.

Costică: Ci se fură! (O sărută pe furiș.)

Dora: Vai nerușinatule! Mi-ai stricat frizura, și mi-ai șters pudra de pe obraz. (Se uită în oglindă.) Are rost oare să mă mai găsesc cu atâta îngrijire, numai pentru dumeata? (Trece în camera ei).

SCENA 4.

Costică: (Singur.) Bine că scăpai de ea. Ce poftă! Să mă dau pe lângă Mărioara! Mă tem că-mi voi jucă rolul prea bine și natural. Mărioara e o fată drăguță și foarte interesantă. Aș putea să o iubesc cu mai multă pasiune și intimitate decât pe Dora.

SCENA 5.

Costică. Iancu (intră.)

Costică: Sosești tocmai la timp, domnul meu.

Iancu: Cum așa?

Costică: Am necesitate de un om de încredere.

Iancu: Eu nu!

Costică: Cu atât mai bine. Poți fi mai cu băgare de seamă la ceea-ce-ți voiu cere.

Iancu: Eu numai față de cei săraci sunt cu băgare de seamă.

Costică: (Aparte.) Vai că prostu-i! (Tare.) Trebuie să știi domnule, că iubesc la nebunie pe verișoara dumnitale Mărioara.

Iancu: Bine, dar și eu o iubesc!

Costică: Amorul unui văr, e apă caldută, pecând amorul meu e lavă, e jăratie! Mă înțelegi?

Iancu: Foc bengalic!

Costică: Vrei să-mi dai mână de ajutor? Să faci pe postașul dragostei?

Iancu: (Aparte.) Domnul ăsta, intocmai ca și verișoara

Noi, Cehii, cari am lucrat înainte cu inoii sute de ani pentru libertatea conștiinței și cari, în urmă, am plătit-o cu sângele nostru și aproape cu pierderea completă a naționalității noastre, noi credem astăzi cu toții în dreptul suprem al libertății și al autonomiei naționale și iubim pe toți aceia cari se luptă dimpreună cu noi pentru aceasta frumoasă și foarte iasă idee.

Noi, literați cehi, admirăm și iubim mult timp pe marele poet care sunteți și, iubite măestre, noi, oameni politici și prezentanți ai vieții intelectuale din chemia, de mult timp vă considerăm ca marele apostol al adevăratei libertăți.

Pe pragul ilustrei voastre bătrânețe, oi ne-ați devenit scump pentru marele memorabil cuvânt ce l-ați pronunțat în fața Slovaciilor noștri. Vă adresăm astăzi, și aceasta în mod neîndoișit în numele întregii lumi intelectuale cehice, în numele întregii națiuni cehice, mulțămirile noastre cele mai sincere și salutările noastre cele mai cordiale.

Din protopresbiterate.

Conferența preoțească în tractul Ungurașului.
Sântămărie, 24 Octombrie n.

Preoții din tractul Ungurașului au fost convocați pentru a se întruni în conferență preoțească pe ziua de 7/20 Oct. a. o. de astădată în parohia Sântămărie. Vestea despre ținerea unei întruniri preoțești s-a lăsat între credincioșii din Sântămărie încă cu câteva săptămâni înainte. Cu nerăbdare aștepta poporul să vadă întruniți atâția preoți, preoții dintr-un tract, în comuna noastră.

În dimineața zilei, poporul în număr mai mare ca de altădată alerga către sf. biserică. Biserica destul de spațioasă era plină. Preoțimea era aproape în număr complet. Liturgia s-a oficiat de către preoții George Olariu, George Vlaicu și Vasile Ferghete cu o deosebită solemnitate. Strana a fost condusă de preoții Gavril Curea, Ioan Pop și inv. Petru Bura. Prieșana „Ochiul” a fost cântată de cunoscutul cântăreț Vasile Popoviciu, preot în Traneș, cu o rară dibăcie artistică. Poporul poate tot a rămas impresionat.

S-a ținut apoi parastas pentru odihna fericiților în Domnul arhiepiscopii Andrei și Miron, mecenaii Gojdu și Andronic, precum și pentru preoții răposați din tract.

După terminarea acestora preotul G. Olariu pășeste în fruntea altarului și își citește predica despre „pismă”. Arată foarte potrivit în toate amănuntele înfățișarea unui om pismăreț. Arată relele și cruzimile multe aduse de pismă între oameni chiar de la începutul lumii până azi, până când zice: „chiar și răstignirea lui Christos pisma a căsat-o”. Poporul a ascultat cu mare atenție.

Dela biserică toți s-au dus la casa parohului George Pușcaș, unde li s-a servit dejunul.

Cam pe la orele 11 a. m. apoi s-au întrunit la ședință în biserică (în lipsa unui alt local) unde domnul protopresbiter Pavel Roșca prin o vorbire, în care cere sprijinul tuturor la rezolvirea grelelor probleme puse spre dezbateră conferenței

preoțești, dela deslegarea norocoasă a căroră atârână încâtva ameliorarea sortii viitoare a poporului nostru român, declară conferența deschisă.

Se constituie biroul alegându-se notar preotul Remus Roșca din Tâmaș, iar bărbați de încredere preoții Iuliu Chiffa și Vasile Popoviciu. Cîtinu-se apelul nominal să constată, că toți sunt prezenți afară de următorii: Vasile Pop, Gălpăia, Ioan Ghiurutan, Unguraș, Gavril Olariu, Stănă, Nicolae Murășan, Baică, scuzați, iar Vasile Fărcaș, Cubleşul-român necuzat.

Conferența hotărăște a expedia o telegramă Excelenței Sale Înaltpreasfințitului domn Arhiepiscop și Metropolit Ioan Meșianu, cu compunerea căreia se însărcinează Vasile Popoviciu.

Se începe discuție la întrebarea, că poporul poate să fie de față la desbaterele cari privesc preoțimea? Când cei mai mulți sunt de acord, că poporul (care intrase multe în biserică pentru a asculta glasul preoților) să fie lăsat în pace, pentru că după vorba foarte nimerită a dlui preot Gavril Murășan, „dacă ar fi dat afară din biserică îndată am deveni suspecți, deci trebuie să ne ferim ca de foc de a supăra poporul”.

Urmează citirea ordinelor Prea Ven. Consistor din 2 Ianuarie a. o. nr. 12425 bis, din anul 1906 referitor la decisiunile conferenței din anul trecut și din 19 Decembrie 1906 nr. 12266 bis, și altele cari toate se iau cu plăcere la cunoștință.

Deschizându-se discuție liberă asupra serviciului dumnezeesc se fac câteva obiecțiuni din partea protopresb. Pavel Roșca, preoților R. Roșca, I. Andrei, V. Popoviciu și alții cu privire la eșit, ținutul evangheliei, cădît etc., declarându-se serviciul dumnezeesc de mulțămitor.

Încă privește predica preotului G. Olariu, după câteva observări făcute din partea preoților G. Murășan, V. Popoviciu, teologul I. Ghiurutan și alții și se citește rezoluțiunea Prea Ven. Consistor în privința predicilor, conferența o declară de „foarte bună”.

Urmează citirea rapoartelor preoțimei tractuale despre succesele avute în îndreptarea moravurilor rele din popor, precum și despre înființarea de funduri și altele. Înainte de a se citi rapoartele, preotul R. Roșca observă, că nu ar fi oare mai bine, ca cu acestea rapoarte preoțimea să se prezente numai din 5 în 5 ani, căci după părerea dănsului, atunci ar putea unul fiecare arăta câte un raport bun și temeinic lucrat, fiindcă multe din mijloacele prin cari se combat unele rele au succesul dorit abia la 3—4 ani și prin urmare să se abandoneze rapoartele anuale. Conferența însă nu primește, provocându-se la concludus Prea Vener. Consistor dat în privința aceasta, care ordonează rapoartele anuale, punând totodată un pond deosebit pe ele, ca pe unele ce sunt chemate a aduce îmbunătățire precum și îmbărbătare la mulți preoți.

După o pauză de câteva minute își citeșc rapoartele, Prea On. domn protopresb. P. Roșca, preoții I. Roman, V. Gog, G. Olariu și I. Pop, Miluan. Se iau cu plăcere la cunoștință.

Preotul I. Pop, Balan, își citește recensiunea asupra elaboratului „Indiferen-

tismul poporului față de biserică și școală”, de G. Pușcaș citit în conferența preoțească din anul 1906. După câteva observări mai arătând și reșentimentul unele cauze cari produc indiferențismul în popor, precum și mijloacele de combatut, declară tema de succese.

Vine pusă la ordinea zilei tema dată de Prea Ven. Consistor spre deliberare conferențelor preoțești din anul 1906 „Datorințele preotului față de școala confesională” etc. elaborată de preoții Ioan Andrei și Vasile Ferghete. Ambele au fost bine lucrate. Îndeamnă și pun la inima preoților, ca să lumineze și se descrie poporului starea în care au ajuns școlarele noastre și precum în trecut, așa și în timpul acesta de grea cercare să jertfească cât numai e posibil.

Deschizându-se discuție liberă asupra temelor, la care iau parte G. Murășan și I. Ghiurutan după observările căroră ambele elaborate se iau la plăcută cunoștință.

Ca loc pentru ținerea conferenței preoțești pe anul viitor la invitarea preotului Remus Roșca, primită cu mulțămire, să deșie din partea conferenței parohia Tâmaș.

Ca preoți funcționari pe anul viitor să designează Vasile Popoviciu, Gavril Curea și Iuliu Chiffa. Astfel eschaurate fiind agendele conferenței, protopresbiterul Pavel Roșca în câteva cuvinte de mulțămire la adresa membrilor declară încheiată conferența din anul 1907.

De aci cu toții s-au retras târziu după amezii la casele parohului local G. Pușcaș, unde li s-a servit un prânz foarte gusto. S-au ținut și toaste. Cel dintâiu s-a rostit pentru viața îndelungată a Excelenței Sale Înaltpreasfințitului domn Arhiepiscop și Metropolit Ioan Meșianu din partea protopresb. Pavel Roșca. Preotul G. Murășan a tostat pentru protopresbiterul Gavril Curea pentru de curând distinsul pentru merite Gavril Murășan, paroh în Jimborul-mare, Remus Roșca pentru ospitalitatea preotului local George Pușcaș. Apoi au mai tostat și alții.

Inserase binișor când s'a ridicat masa și apoi fiecare s'a dus la ale sale.

Petru Bura.

„Indatoririle preotului ca director școlar”.

Lucrare citită în conferența preoțească din tractul Hunedoara, ținută la 30 Septembrie v. 1907 în parohia Cincș.

De Iuliu Holdăr, preot.

(Fine).

Preotul va controla dacă lecțiunile împărțite pe aceia lună s'au putut preda, și cu ce rezultat.

Preotul se va îngriji ca, datele statistice școlare să se pregătească întocmai după starea adevărată și să se expedieze la timpul său.

Preotul trebuie să fie cu atențiune și să țină bine în evidență zilele de peste an, destinate pentru festivități școlare.

Preotul trebuie să supravegheze conduita învățătorului în și afară de școală: în școală, învățătorul să nu aplice pedepse prea aspre, să fie consecvent și drept față de toți elevii; să nu facă deosebire între

pruncii bogatului și ai săracului. Afară de școală, învățătorul trebuie să fie model, să dea cinstea cuvenită tuturor, căci prin aceea ridică vaza școlii și își câștigă simpatia tuturor.

Preotul, împreună cu membrii scaunului școlar, au a se îngriji ca, sala de învățământ să fie curată și aerizată în tot timpul instrucțiunii, ear în timp de iarnă să fie în toată vremea provăzută cu lemnele necesare pentru încălzit.

Preotul are datorința ca, încă la începutul anului școlar, să compună lista de repartitiune pentru salariul învățătorului, care după-ace va primi clausula de aprobare se predă episcopiei spre încasare.

Preotul are mai departe datorința ca, acolo unde învățătorul e definitiv, să se îngrijească și pentru cuincuenalul presoris de legile din vigoare.

Preotul, în conștelegere cu inspectorul districtual de școală, va fixa termenul pentru ținerea examenului public dela finea anului.

Preotului îi stă în datorință a se îngriji și de diurnul învățătorului pentru participarea la conferențele învățătoresști. Preotul are mai departe a se îngriji și de înființarea de biblioteci școlare cari sunt izvoare de lumină și cultură.

Preotului îi stă în datorință a înșișta prelângă învățătoriu, a forma după putință și cor, — cel puțin din elevi, căci prin aceasta foarte mult se ridică celebrarea cultului divin.

Preotul împreună cu scaunul școlar au datorința a se îngriji ca, edificiul școlar să fie în stare bună, sala de învățământ provăzută cu mobiliariul și reuicitele necesare, precum și de aceia ca, edificiul școlii să fie asigurat, ear polițile de asigurare să se achite regulat la timpul său.

Tot preotul însoțit de scaunul școlar au îndatorirea a se îngriji ca, contribuția erarială, comitatensă și comunală să se achite regulat an de an, ca nu cumva să ajungă averea școlii în trista și rușinoasă poziție de a se vinde prin licitațiune.

Preotul are îndatorirea a dispune învățătorului ca, Dumineca și în sărbători, elevii toți să cerceteze sf. biserică, având prin aceia a se deda încă de mici la cercetarea regulată a sf. biserici, devenind la timpul său oameni folositori bisericii și școlii.

Premere până aci îndatoririle înșirate, urmează încă unele dintre cele mai sfinte și cardinale îndatoriri ale preotului ca director școlar, anume:

a) se vegheze preotul ca, educarea elevilor în școală să se facă între cadrele legii noastre străbune.

b) Se grijească, ca încă dela început să se înrădăcineze în frageda inimă a elevilor simțul de dragoste față de principiile religiei noastre drept credincioase creștine, — și și mai mult să îngrijească preotul ca, să se infiltreze în inima fragedă a elevului dragostea de neam, patrie și domnitoriu.

c) Să grijească preotul și asupra tuturor curentelor stricăcioase, pe cari vânturile răci și umede din prezent le îndreaptă asupra tuturor școlilor noastre confesionale, apărându-și fiecare preot până

Dora, crede că-s prost. Las' că vă învăț eu pe toți. Nu-mi veți mulțami pentru slujba ce v'o fac.

Costică: Nu răspunzi?

Iancu: Adecă, vrei să iai de nevastă pe Mărioara?

Costică: Așa departe încă n'am mers cu gândul.

Iancu: Așadară întâi pertractări cu dumneaei?

Costică: Da, da!

Iancu: Și adecă, la spatele oamenilor de omenie?

Costică: Ei, cam așa, cam așa!

Iancu: De exemplu, o întâlnire pe amurg de seară?

Costică: N'ar fi rea!

Iancu: Incopciată cu o răpire!

Costică: Ceva romantic. Primesc ideia.

Iancu: Și de altcum biata fată o duce rău în casa aceasta.

Costică: Prin urmare e act de caritate dacă o răpesc și fug cu ea.

Iancu: Sigur! Eu voi face tot posibilul, ca să-ți implimești ușor și cu succes această misiune umanitară.

Costică: Știi că-mi placi iubite?

Iancu: Pedeci nu vor fi, pentru că dupăcum știu eu pozitiv, Mărioara te iubește.

Costică: Crezi?

Iancu: Nu cred, o știu!

Costică: Și cu ce poți dovedi?

Iancu: Cu ce? Mărioara are o pasăre, pe care a învățat-o să rostească numele dumnilale: Costică! Costică!

Costică: Pasăre, care rostește numele meu?

Iancu: Da! Și încă de dimineața până seara tot: Costică! Costică! Dar să vorbim mai încet. Se aud pași în apropiere. Intocmește-ți lucrurile bine și ai încredere deplină în mine. Eu mă duc acum și te las să-ți făurești planul.

Costică: Du-te amice, și mă lasă singur cu amorul meu!

Iancu: (Aparte.) Pe asta am să-l prostesc, de o să-i meargă veste. (Se face că pleacă, dar se ascunde după un divan.)

Costică: Mai zică cineva, că cei proști nu sunt buni de nimica! Omul practic și cuminte, cum sunt eu bunăoară, știe scoate foc și din lemn.

SCENA 6.

(Mărioara intră cu un fuier de în mână, iar Dora apare în ușa camerei ei.)

Costică: (Cătră Mărioara.) Unde, unde, așa grăbită, frumoasa mea?

Mărioara: Caut furca să pun caierul în ea!

Costică: Lasă furca, și apucă-te să torci firul vieții mele, tu rară ființă cerească!

Mărioara: Care inghite fum în bucătărie!... Caută-mi mai bine furca, că trebuie să torc caierul acesta!

Costică: Degetele acestea nu sunt pentru lucruri dure țărănești!

Mărioara: Torsul a fost totdeauna o ocupațiune nobilă pentru femeia română, fie de orice rang social.

Costică: Amorul e însă ocupațiune și mai nobilă.

Mărioara: Nu totdeauna!

Costică: Însă când se întâlnesc două inimi ca ale noastre!...

Mărioara: Stai să chem pe verișoara Dora.

Costică: De ce?

Mărioara: Să-i spuie ei cuvinte de acestea de dragoste.

Costică: Doară nu crezi că iubesc pe verișoara dumnilale Dora?

Mărioara: Nu numai cred, o știu chiar!

Costică: Rău imi judeci gustul!

Dora: (Aparte.) Auzi, ticălosul, ce vorbește?

Mărioara: Ori verișoara mea nu e destul de frumoasă?

Costică: Frumoasă, da, nu însă atât de frumoasă ca dumneata.

Mărioara: Are ochi negri, scânteetori...

Costică: Cari cochetează cu toată lumea.

Mărioara: Are suris vecinic pe buze...

Costică: Pentru a amăgi lumea.

Mărioara: Are păr lung și moale ca mătasa...

Costică: Dar fals!

Mărioara: Față rumenă și delicată...

Costică: Și văpsită!

Mărioara: Umor bun totdeauna.

Costică: Dar lipsit de orice delicateță.

Mărioara: Caprițuri interesante...

Costică: Cari nu plătesc o ceapă degerată.

Dora: (Aparte.) No, așteaptă mișelule! Ți-o dau eu îndărăt!

Costică: Pe scurt, frumoasă Mărioară, te înșeli dacă crezi, că eu aș putea iubi o fată fără spirit. Aici la picioarele dumnilale îți jur... (Cade în genunchi.)

Dora: (Aleargă la el, îl lovește peste umeri și imitându-i glasul.) ...că sunt un prost și un nebun! (Fuge apoi iară în camera ei.)

Mărioara: Vezi domnule? Te prinse cu brânza în mână!

Iancu: (Iase încet de după divan, și cade și el în genunchi, lângă Costică, la picioarele Mărioarei.) Aici la picioarele dumnilale, îți jur!

Mărioara: Încă unul? Dar și spulberatul acesta a fost aici? Bine domnilor! (Îl pune față în față.) Jurați-vă unul altuia credință eternă și amor nemărginit. (Fuge și ea în camera Dorei).

(Va urma.)

la ultima răsuflare școala sa, — singura nădejde, singurul protector, singurul povăduitor al dreptății, credinței și dragostei — moralității și creștinătății.

d) Preotul are stricta îndatorire a afla căi și mijloace pentru crearea unui salariu învățătoresc corespunzător normelor și dispozițiilor din vigoare. Să nu se razime numai pe repartițiune făcută pe popor, căci poporul nostru românesc fiind încă foarte înăpoiat în cultură, nu știe prețui școala, și fiindcă nu știe prețui — și nu cunoaște încă foarte puțin — ce le produce o școală bună, — nici bucuros pentru susținerea și existența ei. Decât să dea oarecare sumă mai însemnată pentru susținerea școlii lui — mai bine e în stare a se lăpăda de ea!

Precum nu există pădure fără usure, așa nu cred că va exista vreo comună unde să nu fie și oameni primejdioși bisericii și școlii, oar, când numai li-se da ocaziune, și cu deosebire Dumineca și în sărbători, pe lângă păreții birurilor aruncă sămânța discordiei, urei și nepăsării față de preot, de biserică și școală în popor, aruncând și urând tot ce s'a fost făcut pentru înaintarea și prosperarea bisericii și școlii — și oareste tot spre lăpădă și bidele obștești și comunei bisericești.

Față de acești rătăciți preotul trebuie să fie foarte precaut, și încât numai se poate să le zădărnicească răușita planurilor lor, făurite cu scop de a împedea mersul regulat al agendelor bisericești-scolare puse la cale prin organele bisericești competente.

f) Ca preotul să corăspundă chemării sale, și ca să poată conduce cu înțelepciune și destăcuire agendele sale — precum și destinele școlii al cărei director este, în prima linie se pretinde dela el să aibă și pregătirea necesară pentru cariera onorifică de preot.

Și pentru-ca să poată lupta și apăra interesele bisericii și școlii confessionale cu temeinicie, să recere să cunoască și legile statului ungar, referitoare la biserică și școală, căci numai așa va putea sta în fruntea tuturor atacurilor și apucăturilor pornite cu scop asupra corporațiilor noastre, — și numai așa le va și putea apăra.

g) În fine ca o îndatorire a preotului se reclamă fără îndoială și sanarea obiceiurilor, viciurilor și datinelor anticreștine, pe cari pruncii încă din fragedalor copii le moștenesc dela părinții lor.

După modestele mele păreri acestea ar fi îndatoririle cele mai însemnate ale preotului — ca director — față de școală, carea, precum am zis mai sus, are menirea a îmbunătăți soarta neamului nostru mult cercat românesc.

Școala și numai școala a ridicat toate națiunile din iubita noastră patrie la acel grad de cultură la care se află ele astăzi. Școala ia înzestrat pe toți conlocuitorii noștri cu puternica armă a culturii.

Noi preoții, cari ne-am ridicat și trăim în mijlocul poporului românesc — dela care depinde și existența noastră — sprijiniți de superiorii noștri, datori suntem al conduce, al apăra și al povădui deci și pe el din întunecul la lumină, croindu-i și arătându-i drumul spre izbândă și fericire, iar acest bun și însemnat serviciu, poporului nostru românesc, îl vom putea face numai prin învățatură și exemple, numai prin școală!

Dacă preotul, ca director școlar, își va împlini conștiințios toate îndatoririle impuse lui față de școală, fie că a succes, fie că nu, poate sta în toată vremea cu fruntea ridicată și conștiința împăcată înaintea lui Dumnezeu și înaintea oamenilor și superiorilor săi, și va muri liniștit și mângăiat în sufletul său, că sarcina grea pusă pe umerii săi a purtat-o cu vitejie și a lucrat cu adevărat zel de muncă în via Domnului.

Pe când, cât de nefericit și muștrat de conștiință poate fi unul, care pentru binele, înflorirea și cultivarea neamului și poporului său românesc nimica n'a lucrat, lăsându-l ca să se lovească în întunecul neștiinței de toate valurile și atacurile îndreptate asupra lui, iar el, Românul, neștiindu-se apăra, lipsindu-i lumina și arma puternică a culturii, vrând nevrând, trebuie să se prăpădească, trebuie să perească!

În preotul, conducătorul și dascălul poporului său, suspinând și tremurând ca unul care nu și-a împlinit îndatoririle, își va lua răsplată dela Dumnezeu și națiune și pedeapsa dela superiorii săi, și va rămâne numele lui pătat pentru cei din prezent și pentru posteritate.

De încheiere îmi iau libertatea de a aminti, că strămoșii și înaintașii noștri au asociat două cuvinte mari în frumoasa noastră limbă românească, cari cuvinte, când le pronunțau, deșteptau iubirea de patrie, libertate și naționalitate. Aceste mari cuvinte sunt *biserica* și *școala*. Școala confessională este instituțiunea sfântă și

sublimă la care noi Românii suntem dator să ținem cu întreaga noastră viață națională.

Dacă noi Românii, trăim încă astăzi ca națiune și dacă mai avem frumoasa limbă românească cu carea ne exprimăm sentimentele, întristarea sau bucuria, și dacă am suferit atâtea, și dacă mai existăm încă astăzi, apoi aceasta o datorim numai bisericii și școlii.

Școala ne-a conservat limba curată și întreagă, școala învață pe sernanul Român carte, școala îl face pe bietul Român ca să nu-și uite limba moștenită dela strămoșii lui, școala a păstrat și păstrează în inima Românului iubirea de patrie, școala dă poporului român lumină, cu un cuvânt după biserică, școala este odorul cel mai sfânt și mai scump al neamului nostru, pe care înaintașii noștri ni l-au predat cu stricta îndatorire ca și noi să avem grijă de el, și să-l apărăm întocmai ca și ei, și noi asemenea să-l lăsăm ca cel mai sfânt și curat odor următorilor noștri.

Deci și noi cei de astăzi, cari purtăm cărma poporului, să nu ne lăsăm mai pe jos. Să păstrăm și apărăm cu energie acest mărgăritar sfânt și de mare preț al neamului nostru, ca să rămână și de noi, următorilor noștri, ca cea mai frumoasă și mai de valoare suvenir.

Să luptăm pe cât puterile ne permit pentru susținerea și mai departe a acestui preainsemnat focular de lumină, amenințat cu perire!

Să arătăm la lume, că noi încă ne cunoaștem îndatoririle față de școală, să dovedim tuturor ca în fațe, cari se pot vedea și pipăi, că poporul românesc din această patrie iubită își știe aprecia așezămintele și instituțiunile sale sfinte și

și conziderați între celelalte popoare culte.

Bucătărie comună în Sibiiu.

Pentru evitarea neînțelegerilor se aduc din partea comitetului de pregătire următoarele la cunoștința celor interesați: Mărimea porțiunilor de mâncare e contemplată pentru *trei* mâncători normali. La amiază se dau 4 mâncări, seara 2. Înțelegerea e, să se facă o *bucătărie bună de casă*. Înainte nu se poate spune, că ce mâncări se vor da, pentru că menu-ul va fi stabilit pentru fiecare săptămână înainte, din partea unui comitet de dame, luat dintre abonați. Variația va fi corăspunzătoare sezonului. Taxa de înscriere face 20 *coroane de porțiune* și se plătește odată pentru totdeauna. Taxa este a se trimite cel mult *până la 10 Noiembrie n. 1907*, la adresa dlui *Iosif Thomandl*, administrator în *Teresianum*, prin mandat postal. Recipisul servește drept chitanță.

Abonamentele se fac pe trei, eventual pe șase luni, din motivul, ca nu cumva în urma unei neașteptate ieșiri din însoțire a mai multor abonați, bucătăria să nu mai poată funcționa. Drepturile și datorițele abonaților vor fi precizate în statute, iar statutele le va vota adunarea generală a membrilor întreprinderii. După ce vor fi anunțat 60—70 de abonați, aceștia vor fi chemați la adunarea generală constituantă, iar bucătăria va fi înființată astfel, ca la 1 Decembrie se poată începe să funcționeze. Cei interesați sunt rugați să se anunțe *până Joi (31 Octombrie nou)* după amiază, la careva dintre următorii membri din comitetul de pregătire: Doamna *Dr. Beu*, doamna *Sinszky*, doamna *Hajdóczy*, domniile *Hölszky*, *Thomandl*, *Cservenka* și *Bicskey*.

NOUȚĂȚI.

Piața Romei. Consiliul comunal al orașului București a hotărât ca „*Lupoica Capitolină*”, darul iubitor trimis de Urbea eternă, să fie așezat, așa cum s'a promis contelui de San-Martino, în piața Sf. Gheorghe, care va purta pe viitor numele: *Piața Romei*.

Alte cheltuieli. În Viena s'au ținut conferințe ministeriale pentru stabilirea bugetului comun pentru anul viitor. Au luat parte ministrii comuni și ministrii prezidenți. Se vorbește, că s'a decretat urcarea plăților oficerilor și în scopul acesta s'au trecut în buget cu douăzeci milioane coroane mai mult decât în anul trecut.

Conferența episcopilor catolici. Sâmbătă s'au ținut dezbaterile conferinței episcopilor catolici, care s'a ținut în palatul din Buda al primatului Vaszary. Dintre obiectele mai însemnate puse la ordinea zilei a fost regularea salarelor preoților catolici. S'a adus hotărârea, ca la distribuția congruei să nu se facă nici o deosebire între preoțimea romano-catolică și cea greco-catolică. La desbaterile conferinței au luat parte activă și I. P. S. S. Mitropolitul *Mihalyi* cu Episcopii sufragani.

Instalarea episcopului săsesc. Despre festivitățile instalării domnului *Dr. Frid. Teusch* în demnitatea de episcop al bisericii săsesci aducem raport detaliat în numărul viitor.

Indreptare. Ni-se scrie, că la zidirea bisericii din Bretelin, tractul Deva a contribuit și institutul de credit și economii „*Industria*” din Deva cu 20 cor. Mulțămia publică din numărul 110 al ziarului nostru se întregeste deci în acest înteles.

Sânge! Duminecă era să se facă sfințirea bisericii catolice din Cernova, o comună slovească în comitatul Liptó. Biserica a fost ridicată pe banii adunați de preotul Hlinca, osândit pentru agitație și suspendat din postul de paroh. Oamenii din sat au cerut să nu se facă sfințirea decât numai după ce va fi repus în oficiu preotul lor la care țin foarte mult. Rugarea însă nu li-s'a împlinit, ci Duminecă dimineața a venit în comună administratorul parohial, cu alți trei preoți, pentru ca să facă sfințirea. Poporul, nu numai din comuna aceasta, ci și din comunele din prejur, i-a primit la marginea satului și i-a rugat să meargă îndărăt, pentru că sfințirea de biserică astăzi nu se face. Preoții însă au dat ordin viștiților să meargă numai înainte printre mulțime. Atunci mulțimea a început a lovi cu petri în preoți și în gendarmii cari iau însoțit. Gendarmii au făcut us de arme, au tras vre-o câteva focuri și din mulțime 11 au căzut morți la moment, 13 au fost greu răniți și cei mulți au scăpat cu răni mai ușoare.

Vasile Bodea, jude de tribunal în pensie, a decedat în Pecica în etate de 70 ani. Odihnească în pace.

Cununie. Marți înainte de amiază s'a sărbătorit în capela episcopescă din Arad cununia dlui referent școlar *Dr. George Cihhandu* cu dsoara *Octavia Deseanu*, directoarea școlii de fete din Arad. Cununia s'a săvârșit de către Preasfințitul episcop *I. I. Papp* asistat de protosințelul *R. Ciorogariu* și *V. Bdeș*, prot. și de diaconul *Dr. I. Suciu*. În cinstea fericirilor miri a dat episcopul o masă bogată nuntașilor.

Alegere de preot în Oradea-mare. Duminecă în 28 Octombrie n. c. s'a făcut în Oradea-mare alegerea de preot gr. or. pentru locul devenit vacant prin moartea parohului Bodea. A fost ales cu o majoritate covârșitoare dl *Vasile Popoviciu*, paroh în Tresnea, tractul Unguraș.

Turneul agitatorului. Ziarele patriotice sunt indignate, că preotul slovac *Hlinca*, osândit în două rânduri pentru agitație, a trecut în Boemia și Moravia, unde ține conferințe publice și zugrăvește mulțimilor întrunite soarta tristă a Slovacilor din Ungaria. Ba se zice că adună și bani pentru asupriții de acasă! Întru adevăr, mare crimă!

S'a sinucis. Duminecă era să-și sărbeze nunta învățătorul dela școala populară din o comună aproape de Miskolcz (Zepcsik Iános). Cu o zi înainte de nuntă însă, Sâmbătă, și-a tras un glonț de revolver în inimă și a murit pe loc. Motivul sinuciderii nu se știe, pentru că n'a lăsat nimic scris despre planurile sale.

Durerea părintelui. Industriașul *Czermann* din Bestercebánya și-a pierdut zilele trecute pe ultimul său fiu, care i-a murit în casa de sănătate din Budapesta. Nefericirea aceasta într-o atâtea l-a sguduit, încât după înmormântarea fiului și a tăiat grumazul cu briciagul și după chinuri groaznice de o zi a murit și el.

Atentatorii dela Branicica. Sâmbătă s'a pertractat în Deva procesul atentatorilor contra podului dela Branicica. Curtea cu jurați a declarat pe ambii atentatori vinovați. Pe baza acestui verdict au fost osândiți lucrătorii *Martin Nedelcovics* și *Ludovic Vandelli* la câte 6 ani temniță.

Tommaso Salvini și teatrul modern. Tommaso Salvini celebrul tragedian italian, care înainte cu câțiva ani a fost admirat și pe scenele unor orașe din Ardeal a scris de curând un articol în foaia teatrală „*Theatralia*” din Neapole, în care vorbind despre curățenia artei din trecut, osândește în termeni aspri decadența teatrului modern. „Eu am trăit într-alt timp — zice Salvini — și aceasta este mângăierea mea. Atunci vorbeai arta cătră inimă și cătră rațiune, astăzi servește spre a atâtea simțăminte josnice. Aceasta nu e artă, ci e demoralizare, când ești atras la teatru numai ca să vezi femei nude, s'au se auzi cântându-se sau predându-se apologia viciului și a depravării. Oare limbajul zilnic, pornografic în care-și petrece publicul nostru, ne e o do-

vadă despre stricăciunea moravurilor și despre lipsa de creștere? Ar trebui să-mi moiu peana în venin și fiere, — dar mai bine tac și zilele ce le mai am le petrec în pace și fericire în viața familiară. Imi sângerează inima când văd că arta, a două mamă a mea se pângărește astfel, imi lipsește însă puterea de a lecuî răul. Jurnalisti și autori au datoria de a curăți acest gunoiu, dacă n'ar lua și ei lucrul prea ușor pentru de a începe o cruciată, care ar fi de lipsă spre a salva cel puțin mormântul artei”. Adevărate cuvinte!

Moștenire frumoasă. Advocatul *Dr. Petrus Iozsef* din Timișoara a murit acum de curând, fără a fi lăsat dispozițiuni testamentare. Avea sa, de un milion și un sfert de coroane, a trecut deci la rude-niile sale, țărani simplii din comitatul Treucinului, cari peste noapte au ajuns oameni bogați.

Vin acasă! Duminecă a sosit în portul dela Fiume vaporul *Carpathia*, cu care au venit îndărăt din America șaptesute-patruzeci și șase de Unguri. Se plângeau că le-a mers rău în America. Li puneau la lucruri grele și obositoare și nici nu li-se plătea munca așa cum s'ar fi convenit. De aceea, au venit acasă!

La fondul Victor și Eugenia Tor-dășian pentru înzestrarea fetelor sărace au mai dăruit: Ioan Mateiu, nou hirotonit presbiter (Zdrapți) 3 cor.; Demetriu Moldovan, protopresbiter (Sighișoara) și soția sa Ioana Moldovan n. Boin, în loc de cunună pe coșciugul răposatei lor, nepoate de pie memorie Cornelia Ciceiu, 10 cor. și Iosif Nicoară, nou hirotonit presbiter (Alba-Arada) 3 cor.

Păduri în flacări. Din Buzău se anunță, că pădurile din munții Păltiniș, Tehăru, Monteoru, Goidești, etc. aparținând comunelor Gura-Teghi, Nehoiești și Goidești, sunt în flacări pe o întindere de câteva sute de pogoane. Incendiul se întinde îngrozitor, amenințând și alți munți din apropiere. Ajutoare grabnice de soldați și jandarmi s'au trimis la fața locului.

Cărți și reviste.

Calendarul arhidiecezan pe anul vișec dela Cristos 1908 a apărut cu un conținut bogat și variat. Pe lângă Sema-tizmul bisericii ortodoxe române din Ungaria și Transilvania pe anul 1908 se află: Evidență pentru oficiile parohiale, protopresbiterale, pentru clerici și învățători, Dispozițiuni normative pentru examenele private din cursurile pedagogice. Din Regulamentul pentru facerea examenului de calificare în învățătorească. Din instrucțiunea pentru fondul de penziuni al arhidiecezei gr. or. române din Transilvania. Învățătorul ca soldat, etc. Partea literară cuprinde articole asupra regretaților academicieni Bogdan Petriceicu-Hașdeu și Iosif Vulcan. Poezii de O. Goga, bucăți alese în proză de G. Coșbuc, Ciocărlan și alți scriitori români. Partea ultimă cuprinde Însemnarea târgurilor din Transilvania și Ungaria proprie și o mulțime de anonturi de tot felul. Preț 80 fileri.

Concurs.

Nr. 954—1907. „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român” dă pe anul școlar 1907/8 o *bursă de 300 cor.* din „Fundațiunea Ion Petran” pentru un student, de naționalitate român, care urmează la una din facultățile universității din Cluj.

Cererile pentru obținerea acestei burse sunt de a se înainta comitetului central al Asociațiunii în Sibiiu (Nagyszeben), Str. Morii Nr. 6, până la 15 Decembrie st. n. a. c. Cererile vor fi însoțite de următoarele acte:

- a) Certificat de botez,
- b) Certificat de studiu,
- c) Certificat de studiu (index în original sau copie legalizată).

Cel împărtășit de bursă va fi obligat a lua parte la masa studenților academici din Cluj.

Cererile intrate după 15 Decembrie n. a. c. nu se vor lua în conziderare.

Sibiiu, din ședința comitetului central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, ținută la 17 Octombrie n. 1907.

I. St. Șulufu
prezident.

O. C. Tăslăuanu
secretar.

Teatru.

Mercuri: *Die Lustige Witwe*, operetă.
Joi: *Der Walzertraum*, operetă.

Din public.*)**Mulțămii publică.**

Subscrisul paroh mă simțesc plăcut îndatorat a aduce și pe această cale ferbinți mulțămii fraților noștri îndepărtați la America-de-nord „Aliance” și America-de-sud Argentina „Rosario”, cari la apelul meu au binevoit a contribui după putință în scopul zidirii unei biserici nouă în comuna Cenade și anume:

Din America-sudică Argentina „Rosario” au trimis următorii:

Nicolae Ivan, din Cenade 3 pesos, Ioan Lincea, din Șinca-nouă, Peter Klesch, din com. Brașov, George Stan și Nicolae Duța, din Crisbav, fiecare câte 1 pesos, George Seroman, din Stupea Bucovinei 2 pesos, Alexandru Cira, din Stoiești 1 pesos, Ioan Preda și Popa Stefan, din Ocna-Sibiului, Vasile Lupu, din Ilisesti Bucovina, câte 2 pesos, Victoria Serman și Palagia Seiman, din Stupea Bucovina, câte 50 cenți, Vasile Cornea, din Veneția-de-jos, Ilie Magadan, Stefan Albean, Pantimon Gligor, Nicolae Păcală, toți din Porumbac, Valeriu Vintilă, din Agârbiciu, Todor Beliu, din Ghijasa-de-jos, Pavel Ștefănescu, din Taspunar (România), Ioan Tăpea, din Alămor, Ioan Marcu, din Topârcea, George Roșca, din Ocna-Sibiului, George Chima, din Șinca-nouă, I. Coanța, din Comana-de-jos (com. Brașov), Catalina Wagner, din Neustadt, Rachira Mohan, din Racovița (Cara), Nicolae Boieriu, din Murat (România), Achim Cotea, din Rotbav, fiecare câte 1 pesos, George Papisteriu, din Feldioara 2 pesos, Seraf. Părvu, din Părau 50 cenți, Ioan Sîmnu, din Tăspănar (România) și Iosif Neamț, din Comana-de-jos, câte 1 pesos, Dumitru Ciorogar, din Tălmăciu-mare 2 pesos, Victor A. Popp, 1 pesos și Ioan N. Cotes, 2 pesos, din Comana-inferioară, Fuiorea George, din Cuculata 1 pesos, Căprariu Petru, din Sicula (com. Arad) 50 cenți, Cismaș Nicolae, Vorumloc și Maria Ionuțescu, din Ususău (com. Timișoara), câte 1 pesos, Goga Vasile, din Micăsasa 2 pesos, Dămian Bordea, din Cuntă 1 pesos, George Papisteriu, din Feldioara 2 pesos, Iosif Manuil și Laurente Calota, din Părau, Nicolae Oltean, din Agârbiciu, Nic. Boieriu, din Părau, Nicolae Orăștian, din Apoldulmic, Clemente Oana, din Părau, fiecare câte 1 pesos, Achim Frățilă din Șona 50 cenți, Andrei Comșa, din Săliște 2 pesos, Atanas Papacoș, din Vichani (Macedonia) 1 pesos, F. Missler, din Buenos Aires 10 pesos. Suma 40 pesos 50 cenți.

La un alt apel au binevoit a colecta următorii creștini din America-nordică „Aliance”:

Ilie Nistor 6 dolari și Vasile Nistor 4 dolari, din Cenade, Ilie Brândușe, din Daneș 50 cenți, Ioan A. Opreș, din Orlat, Ioan T. Dicu, din Sibiul, Petru Dicu, din Urluca, Deodor Dicu, din Sibiul, I. Grama, din Beclean, Simion Iosif, din Ocna-Sibiului, Nicolae Miclăuș, Maria Miclăuș, Maria Miclăuș răposat, Dumitru Mercurean, toți din Sibiul, Victor Lupea, Vasile Suciu, Bucur Iltu, toți din Vale, Blagu Gălcescu, din Tismana (România), Vasile Banciu, din Sebeșul-de-sus, Dum. Bârlea, din Cergăul-mare, fiecare câte 25 cenți, Petru Gligorea și Petru Crăciun, din Sibiul, Raveca I. Căzan, din Săcel, Alimpiu Oltean și soția Iovuța, Arualda Galuși și soția Domnica, ambii din Spătaș, fiecare câte 50 cenți, Simion Iosif și soția Elisaveta, din Sibiul 100 cenți, Ioan Gligore și Ionaș Banciu, din Sibiul câte 20 cenți, suma 10 dolari 247 cenți, Lauren Serețan, din Spătaș, Vasile Muntean, din Cergăul-mare, Ioan Găuța, din Spătaș, câte 25 cenți, Ioan Pinca și Jadifta, din Cergăul-mare 30 cenți, George Ionas și Anica 50 cenți, Teodor Albu 15 cenți, George Bogdan 10 cenți, Ioan Mesaroș 25 cenți, toți din Săroșul-unguresc, Ioan Văcariu, din Murăș-Săncraiu 100 cenți, G. Graor, din Șorsu-mare, Coman Oțetea, Petru Dămian, Ioan Dămian, toți din Sibiul, Ioan Șerban, din Seleușul-mare, George Gabor, George Boțoman, Moise Boțoman, toți din Viștea-inf, fiecare câte 25 cenți, Simon Aber, din Cenade 40 cenți, suma 545 cenți, în bani de ai noștri cu totul suma de: 246 cor.

Donatorilor le doresc, ca bunul Dumnezeu să le răsplătească jertfa adusă pentru biserică noastră din Cenade și să-i ferească de boale și primejdii ca să se poată reînnoaște întregi și sănătoși la vetrelor lor părintești. Cenade, în 4 Octomvrie v. 1907. *Crucean Mărginean*, paroh gr. ort.

„ALBINA”, institut de credit și economii în Sibiu primește depuneri spre fructificare noi:

1. Cu 4% sub 2000 cor., și peste 2000 cor. fără abdicere.
2. Cu 4½% dela 2000 cor. în sus cu abdicere de 3 luni.
3. Cu 5% dela 2000 cor. în sus cu abdicere de 6 luni.

Interesele le capitalizează semestral.

Contribuțiunea de 10% dela interese o plătește institutul.
(308) 2—16

FABRICA DE ACID CARBONIC
a lui **MUSCHONG** din **BUZIASFÜRDÖ**
— aranjată modern — furnizează prompt afară de cartel, orice cantitate de

ACID CARBONIC
natural, curat chimic și fluid,
din izvoarele de acid carbonic din Buzias, cari sunt renumite în toată lumea prin producțiunea de sodă pentru cârcimari și pentru alte scopuri industriale.

Să nu se confunde cu acidul carbonic artificial, care e mult mai puțin veritabil.

Serviciul este de încredere și foarte conștientios

APA MINERALĂ și VINDECĂTOARE
din **BUZIASFÜRDÖ**
se capătă în sticle de ¼ și ½ litru.
— Succesele la vindecarea durerilor de inimă, de răunchi și de besică sunt neîntrecute —

Apă de masă de prima clasă!
Informațiuni dă cu cea mai mare promptitudine:
Fabrica de acid carbonic și speditorul de apă minerală a lui Muschong din Buziasfördö.
Adresa pentru telegr. este: Muschong Buziasfördö. — Inter. Telefon 18.

Cea mai renumită bere
din
fabrica de bere alui **Anton Dreher A. G.**
în **Köbánya (Streinbruch)**
se recomandă cu înzistență P. T. Public.

Se poate procura în cele mai bune prăvălii.

Depozitul principal se află la
M. Samuel Rubinstein,
[76] 38—
Sibiu — Nagyszeben.

Requisite de scris se pot procura de la **Librăria arhidieceșană**

Se caută un tinăr

absolvent al școalei comerciale superioare române. Oferte însoțite de certificat de absolvire și eventuale alte certificate, fotografie, indicarea etății și a chestiunilor militare se vor adresa administrației acestui ziar sub: Absolvent al școalei comerciale. Cei cari cunosc afară de limba maternă și limba germană în scris și puțin ungurește sunt preferiți. [304] 3—3

Sz. 3858/1907

[311] 2—

Faeladási hirdetmény.

Alóírott fűszolgabíró írodájában 1907 évi november hó 17 én d. e. 9 órakor városi közbeszerzési eljárás útján eladatik Felsőpályán közbeszerzési tárgyak mennyisége:

1. A „Mágura” nevű havasi erdejének (D 1 ú. oszt.) 188 7 k. holdján található mintegy 37869 m³-re becsült, és 2. A „Dealul lungu” nevű havasi erdejének (D 2 ú. oszt.) 3531 k. holdján található mintegy 55922 m³-re becsült bükkfát tövön az erdőben.

Kikáltás: az egész fatömegre nézve 93789 korona. Bányapénz a becsárnak 10% a.

A bányapénzzel és bélyeggel ellátott zárt irá-beli ajánlatok szóbeli árverés megkezdéseig elfogadhatnák.

Becsáron alúl a fa nem adatik el.

Az árverési feltételek és becselési jegyzék a százszebesi járási fűszolgabíró és m. kir. járási erdőgondnokság írodájában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Százszebes, 1907 október 23-án.

A h. j. fűszolgabíró.

Vita nobilitat
aleasă, liferează
în cea mai bogată cantitate, firma

Kokeltaler
Erste Rebenveredlungsanlage
recunoscută deja de ani ca cea dintâi și cea mai solidă

Proprietar: **FR. CASPARI**
Medias, Nr. 59. (Ardeal).

Rog cereți listă pentru prețuri ilustrată! Lista pentru prețuri conține scrisori de recunoștință din toate părțile țării. Prin urmare se poate face comanda, încredința despre promptitudinea firmei și bunătatea materialului. [307] 5—40

AVIZ!

Subsemnatul, cumpărând **prima fabrică transilvană de**

casse de fier și oțel

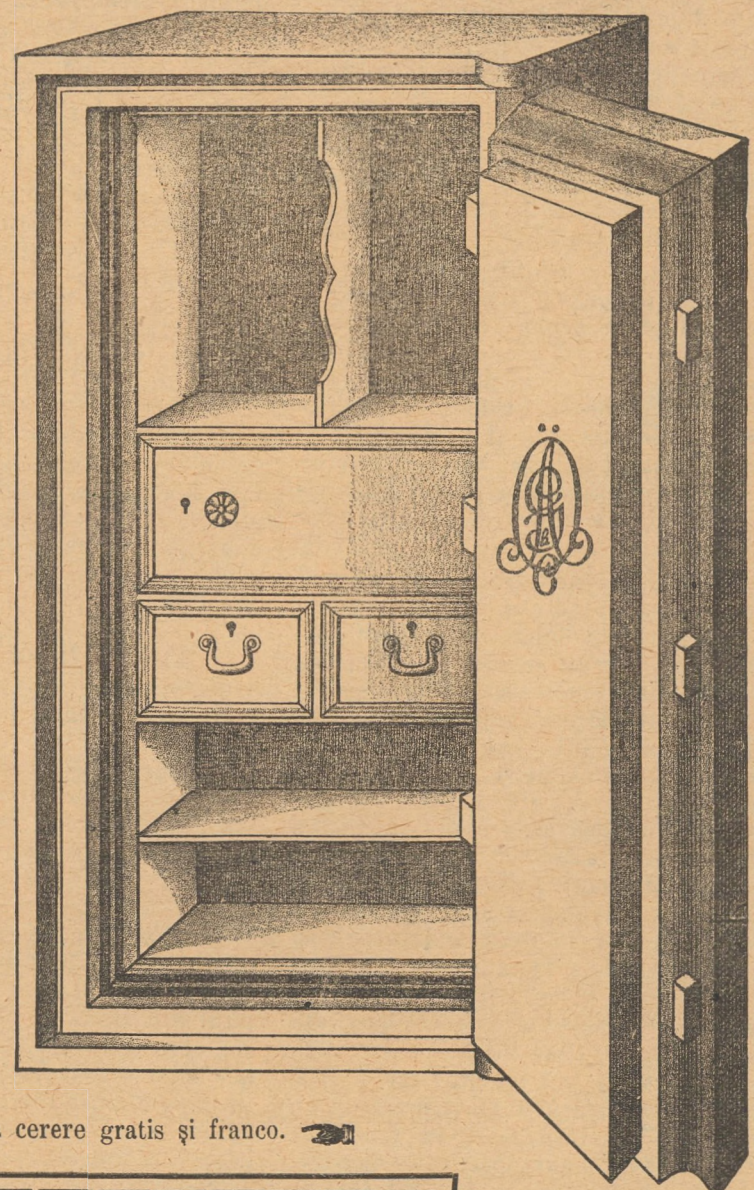
priv. ces. și reg. a dlui **G. Öszy**, îmi iau voe a aduce la cunoștința Prea Onoratului Public, că în fabrica mea se execută tot felul de **casse**, și după toate mărimile din cel mai bun material posibil. Cassele de fier și oțel panțerate se execută după cele mai nouă sisteme engleze și americane **sigure contra focului și spargerei** pentru care dau **deplină garanție**.

Atrag atențiunea Onoratului Public interesat a nu confunda fabricatele mele cu alte fabricate, făcute din material slab, și prin urmare fără valoare.

Rugând pe Prea Onoratul Public pentru binevoitorul sprijin

semnez cu distinsă stimă:

E. Purece,
fabricant de casse.
Sibiu—Nagyszeben, Rosenanger Nr. 9.

[151] 5—6

Cataloge de prețuri la cerere gratis și franco.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta Redacțiunea nu primește răspunderea.